

เลขที่รับที่ 351
วันที่ 14 เม.ย. 63
เวลา

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย
เลขที่รับ 3870
วันที่ 14 เม.ย. 2563
เวลา

ที่ สธ ๐๔๑๐.๗/ว ๒๗๐

คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ
ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘
กรมควบคุมโรค
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอสั่งคำแนะนำในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในเดือนรอมฎอน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ในฐานะประธานคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำแนะนำในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ในเดือนรอมฎอน จำนวน ๒ แผ่น

๒. ประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๓

จำนวน ๕ แผ่น

๓. ประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าด้วยเรื่อง การละหมาดวันศุกร์ การละหมาดญะมาอะห์และการจัดกิจกรรมและการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม สำหรับในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และในพื้นที่ที่รัฐบาลประกาศห้ามรวมตัว (ฉบับที่ ๑/๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓

จำนวน ๒ แผ่น

จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ป่วยยืนยันสะสม ๒,๔๒๓ ราย และเสียชีวิตแล้ว ๓๒ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๓) ซึ่งผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเสี่ยงอาการรุนแรงและมีอัตราการเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ ๑๘ เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถติดต่อจากคนสู่คนได้ โดยการสัมผัสถูกละอองน้ำมูก น้ำลาย หรือเสมหะ และปนเปื้อนเข้าสู่ทางเดินหายใจ ซึ่งผู้สัมผัสมักจะแสดงอาการหลังจากได้รับเชื้อภายใน ๒ - ๑๔ วัน และยังสามารถแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นได้ขณะไม่มีอาการ นั้น

ฝ่ายเลขานุการ พิจารณาแล้ว เห็นว่า ขณะนี้สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (COVID-19) ยังคงพบผู้ติดเชื้ออย่างต่อเนื่องกระจายไปทั่วประเทศและตั้งแต่วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป ตามหลักศาสนาอิสลามจะเข้าสู่เดือนรอมฎอน ซึ่งมีระยะเวลาประมาณ ๑ เดือน ศาสนกิจที่สำคัญ คือ การถือศีลอด เพื่องดเว้นการรับประทานอาหาร เครื่องดื่ม และการปฏิบัติตัวตามหลักศาสนา โดยในทุกวันจะเริ่มปฏิบัติตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้น จนพระอาทิตย์ตกดิน เพื่อการฝึกตนให้มีสติและอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาในคัมภีร์อัลกุรอาน

นอกจากนี้ ...

นอกจากนี้ ยังเป็นช่วงเวลา ของครอบครัวที่ได้อยู่ร่วมกัน จึงขอความร่วมมือจาก ท่าน ในฐานะประธาน
กรรมการโรคติดต่อจังหวัด สื่อสารสร้างความเข้าใจ แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ปฏิบัติ
ตามคำแนะนำในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในช่วงในเดือนรอมฎอน
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ศส. ๕๕๖) ขอแสดงความนับถือ
- เลขาธิการ
- กรมการแพทย์ สืบเนื่องมา
นพ.วิชาญ วัฒนคุณ (นายสุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย)
ใน: สื่อรอมฎอน อธิบดีกรมควบคุมโรค
ตรวจพิเศษ กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ
รพ. / ม. ท. ก. ม. ส.
ทิว
(นายนิเทศน์ บุตรเต)
หัวหน้ากลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ 11/12/๖3

ฝ่ายเลขานุการ
โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๑๗๐
โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๔๒๘

สำเนาเรียน : นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 - 12

พ.ร.บ. / ร.ร.๑
พ.
(นายปรีดา วรหาร)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเลย
๑๕ เม.ย. ๒๕๖๓

คำแนะนำในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ในเดือนรอมฎอน

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

๑๐ เมษายน ๒๕๖๓

การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน เป็นหนึ่งในบทบัญญัติตามหลักปฏิบัติศาสนบัญญัติ ๕ ประการของผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งประกอบด้วย ๑) การกล่าวปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลเลาะห์ และนบีมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์ ๒) ดำรงละหมาด ๓) การบริจาคทาน ๔) ถือศีลอดในเดือนรอมฎอน และ ๕) ประกอบพิธีฮัจย์ที่นครมักกะห์ โดยทั่วไปช่วงเดือนรอมฎอน มีระยะเวลาประมาณ ๑ เดือน ซึ่งในปีนี้จะเริ่มในค่ำวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๓ ศาสนกิจที่สำคัญ คือ การถือศีลอด เพื่องดเว้นการรับประทานอาหาร เครื่องดื่ม และการปฏิบัติตัวตามหลักศาสนา โดยในทุกวันจะเริ่มปฏิบัติตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนพระอาทิตย์ตกดิน เพื่อการฝึกตนให้มีสติและอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาในคัมภีร์อัลกุรอาน นอกจากนี้ยังเป็นช่วงเวลาของครอบครัวที่ได้อยู่ร่วมกัน

ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ปัจจุบันประเทศไทย มีผู้ป่วยยืนยันสะสม ๒,๔๒๓ ราย และเสียชีวิตแล้ว ๓๒ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๓) ซึ่งผู้สูงอายุ เป็นกลุ่มเสี่ยงอาการรุนแรงและมีอัตราการเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ ๑๘ เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถติดต่อจากคนสู่คนได้โดยการสัมผัสลูกละอองน้ำมูก น้ำลาย หรือเสมหะ และปนเปื้อนเข้าสู่ทางเดินหายใจ ซึ่งผู้สัมผัสมักจะแสดงอาการหลังจากได้รับเชื้อภายใน ๒ - ๑๔ วัน และยังสามารถแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นได้ขณะไม่มีอาการ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งภายในครอบครัวและชุมชน กรมควบคุมโรค จึงขอความร่วมมือให้ผู้ถือศีลอดปฏิบัติตามคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

๑. หลีกเลี่ยงการสลามด้วยการสัมผัสมือ การสวมกอด และการสัมผัสแก้ม โดยให้ยกมือสลามกันเท่านั้น
๒. งดการไปร่วมละหมาดญะมาอะฮ์หรือละหมาดวันศุกร์ที่มีสยิด ตามประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓) อย่างเคร่งครัด โดยแนะนำให้ปฏิบัติศาสนกิจภายในบ้าน
๓. หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารร่วมกัน และงดการแบ่งปันอาหารให้แกกัน หากจำเป็น ให้นั่งห่างกันอย่างน้อย ๑ เมตร และไม่จัดอาหารแบบใส่ถาดรวม (บุฟเฟต์) ให้แยกเป็นอาหารจานเดียว มีช้อนส้อม และแก้วน้ำเฉพาะของตนเอง และล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหาร
๔. หลีกเลี่ยงการไปสถานที่ที่มีการรวมตัวกันของคนเป็นจำนวนมาก หากจำเป็นควรเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย ๑ เมตร สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยทุกครั้ง และล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือ แอลกอฮอล์เจลให้สะอาดอยู่เสมอ

๕. กรณีมีความจำเป็น ...

ประกาศจุฬาราชมนตรี

เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)
(ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓)

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้ลุกลามไปในเกือบทุกประเทศทั่วโลก มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ได้ประกาศดำเนินมาตรการอย่างเข้มข้นเพื่อหยุดการแพร่กระจายเชื้อและลดการสูญเสียให้น้อยที่สุด โดยให้งดการจัดกิจกรรมรวมคนจำนวนมากที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรค นั้น

ในการนี้ สำนักจุฬาราชมนตรีได้พิจารณาตามเจตนารมณ์สำคัญของบทบัญญัติศาสนาอิสลามเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าวแล้ว จึงขอประกาศให้พี่น้องมุสลิมได้พึงตระหนักและปฏิบัติตามเพื่อลดการสูญเสียและหยุดการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ดังนี้

๑. การกล่าวทักทาย/กล่าวสลาม

ให้งดการสลามด้วยการสัมผัสมือ การสวมกอด และการสัมผัสแก้ม โดยให้ยกมือสลามกันเท่านั้น

๒. การจัดระเบียบมัสยิด และสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

๒.๑ สำหรับผู้ดูแลมัสยิด

๒.๑.๑ ให้จัดทำความสะอาดอุปกรณ์และบริเวณที่มีผู้สัมผัสปริมาณมาก ๆ อาทิ ราวบันได ลูกบิดประตู ห้องน้ำ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดหรือน้ำผงซักฟอก และแอลกอฮอล์ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ อย่างสม่ำเสมอและบ่อยกว่าปกติ

๒.๑.๒ ให้หมั่นทำความสะอาดพื้นมัสยิดหรือสถานที่ละหมาดอย่างน้อย วันละ ๒ ครั้ง ม้วนหรือจัดเก็บพรมปูในมัสยิดหรือพรมปูละหมาดในมัสยิด และงดการบริการผ้าปูละหมาดสำหรับบุคคล (ผ้าชะฎาดะห์) ผ้าโสร่ง หมวกกะปิเยาะห์ และชุดตะละกง ทั้งนี้ หากไม่สามารถม้วนหรือจัดเก็บพรมดังกล่าวได้ ให้หมั่นทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อเป็นประจำทุกวัน อย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง

/ ๒.๑.๓ ไม่เปิดเครื่องปรับอากาศ...

๓.๒ ให้บิหลั่นทำหน้าที่อะซานประจำเวลาที่มีสยิดทุกเวลาตามปกติ และให้กล่าวคำว่า “الصَّلَاةُ فِي بُيُوتِكُمْ” หลังจบการอะซาน พร้อมแจ้งสัปบุรุษว่า “ให้ทุกคนละหมาดที่บ้าน” และให้ผู้บริหารมัสยิดจัดการละหมาดเฉพาะกลุ่มที่มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน โดยมีการเว้นระยะห่างในแถวอย่างน้อย ๒ เมตร ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้ซึ่งการละหมาดประจำมัสยิด

๓.๓ สำหรับในเขตพื้นที่ที่รัฐบาลประกาศห้ามรวมตัว ให้งดการละหมาดญะมาอะห์และการละหมาดวันศุกร์ที่มีสยิด โดยให้ละหมาดบ่าย (ตุฮริ) ๔ รอกออัต ที่บ้านแทน

๓.๔ การละหมาดญะนาซะห์ ให้จำกัดจำนวนการเชิญผู้มาร่วมละหมาด และรับดำเนินการละหมาดและจัดการฝังให้กระชับและเร็วที่สุด เพื่อป้องกันมิให้มีการรวมตัวกันเป็นจำนวนมากและใช้ระยะเวลานาน

๔. การเยี่ยมและปฏิบัติต่อศพ (มัยยิต)

๔.๑ กรณีการเสียชีวิตทั่วไป ให้ญาติผู้เสียชีวิตจัดระเบียบผู้มาเยี่ยมศพ (มัยยิต) ด้วยการจัดเตรียมเจลล้างมือแอลกอฮอล์หรือสบู่เหลว และหน้ากากอนามัย ไว้ภายในบริเวณสถานที่ที่คนมาเยี่ยมศพ (มัยยิต)

๔.๒ กรณีผู้เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

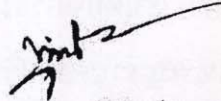
๔.๒.๑ ห้ามญาติผู้เสียชีวิตและผู้มาเยี่ยม สัมผัสหรือจูบศพ (มัยยิต)

๔.๒.๒ เนื่องจากเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เป็นเชื้อที่แพร่กระจายจากคนสู่คนและตัวเชื้อไวรัสยังอยู่กับร่างกายของผู้เสียชีวิตอีกระยะหนึ่ง และเพื่อป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายของเชื้อ จึงทำให้การจัดการกับศพจำเป็นต้องดำเนินไปตามหลักทางการแพทย์ทุกประการ ดังนั้น จึงให้ประสานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลในการจัดการศพ โดยให้บุคคลที่เป็นมุสลิมทำการตะยัมมุมนแทนการอาบน้ำศพในห้องปลอดเชื้อหรือสถานที่ที่จัดเตรียมไว้โดยเฉพาะ โดยผู้ทำหน้าที่ตะยัมมุมนสวมชุดป้องกันการติดเชื้อ (PPE) แล้วตบฝุ่นที่เตรียมไว้ ครั้งที่ ๑ เพื่อลูบใบหน้าศพ และตบฝุ่นครั้งที่ ๒ เพื่อลูบมือจนถึงข้อศอกหรืออย่างน้อยที่สุดลูบให้ถึงข้อมือ ทั้ง ๒ ข้าง แล้วปิดถุงบรรจุศพ โดยถือเอาถุงบรรจุศพเป็นกะผืน และให้ผู้นั้นทำการละหมาดให้แก่ศพ ณ สถานที่นั้น หลังจากนั้นให้นำศพไปฝัง ณ สุสาน (กุโบร์) โดยเร็วที่สุด

ทั้งนี้ เนื่องจากการอาบน้ำศพจะทำให้ผู้อาบน้ำสัมผัสกับสารคัดหลั่งหรือของเหลวที่ออกจากศพและปนเปื้อนกับน้ำ ซึ่งอาจทำให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคได้

ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวข้างต้นให้ถือปฏิบัติจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ
หรือรัฐบาลจะมีประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอาศิส พิทักษ์คุมพล)

จุฬาราชมนตรี

๔. ให้งดหรือเลื่อนการจัดงานฉลองมงคลสมรสไปก่อน จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลายไป ในทางที่ดีขึ้นหรือเข้าสู่สภาวะปกติ และหรือให้ทำพิธีนิกะฮ์ (สมรส) เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่เกิน ๑๐ คน

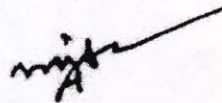
การปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวข้างต้นถือเป็นความจำเป็นตามเจตนารมณ์สำคัญของ บทบัญญัติศาสนาอิสลาม เพราะการมีสุขภาพร่างกายที่ดีเป็นความโปรดปรานที่อัลลอฮ์ พระผู้เป็นเจ้าของ ทรงประทานให้แก่มนุษย์ทุกคน จึงจำเป็นต้องดูแลรักษาร่างกายให้มีสุขภาพที่ดี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการป้องกันความเสี่ยงที่องค์กร หน่วยงาน หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกำหนด เพื่อการรักษาไว้ซึ่ง ชีวิตของตนเองและสังคมมนุษยชาติให้รอดปลอดภัยต่อไป ทั้งนี้ ขอให้ทุกคนมีความอดทนต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นและวิงวอนขอดุอา (ขอพร) จากอัลลอฮ์ พระผู้เป็นเจ้าของ ด้วยบทขอพรนี้

"اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُنُونِ وَالْجَذَامِ وَفِيْرُومِن كُؤُؤُنَا (كُؤُؤِنِد 19)
وَمِن سَائِي الْأَسْقَامِ"

ความหมาย "โอ้อัลลอฮ์ ข้าพระองค์ฯ ขอความคุ้มครองจากพระองค์ให้พ้นจากโรคต่างชาว โรค विकลจริต โรคเรื้อน โรคโควิด-19 และความเจ็บป่วยที่เลวร้ายทั้งปวง"

ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวข้างต้นให้ถือปฏิบัติจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่สภาวะปกติหรือ รัฐบาลจะมีประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๓

(นายอาซิส พิทักษ์คุมพล)

จุฬาราชมนตรี